

ΜΗΧΑΛΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπασι ἡ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὄδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος.—

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἀπ' ὅτου ὁ κυρίαρχος ἡμεῖς λαὸς ἐξεδικήθημεν διὰ τὸ ἄγος τοῦ Θεβαϊκοῦ ἐγκλήματος καὶ τὴν ἐθνικὴν ταπεινώσιν τῆς 31 Μαρτίου, κινδυνεύομεν πρὸς τοὺς ἄλλοις καθ' ἐκίστην ἕνεκα τῆς οἰκονομολογικῆς πολιτικῆς τῆς κυβερνήσεως καὶ τὸν πεζότατον τῆς βαθμικίας ἀσιτίας θάνατον.

Αἱ μεγάλαι ἠθικο-κοινωνικαὶ συνταγαὶ αἱ ἐκθοεῖσαι κατὰ τοῦ μακαρίτου Κουμουνοῦρου ἔσχον ταχυτάτην ἀντίδρασιν φεῦ! ὄχι ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ χαρακτῆρος ἡμῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ στομάχου ἡμῶν, ὅστις δὲν ἐδύνατο νὰ ζήσῃ ἄνευ ἠθικῆς!

Ἡ θεωρία αὕτη εἶνε παλαιά, ἡ ἠθικὴ ἢ ἄρτος, ἀμφοτέρα δὲν δύνανται νὰ συνυπάρξωσιν ὁμοῦ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ κοινωνία ἡμῶν ἔπαθεν ὅ,τι καὶ εἰς ἀναβιώσας δημοσιογράφος: ἐν ὅσῳ ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ ἔτρωγε τὸν ἥσυχον ἄρτον ἀνέτου θέσεως, ἡ ὑπαρξίς του ἔρρεεν ἀνώδυνος, ἀγνωστος, μετριόφρων καὶ εἰρηνικῆ: εὐθὺς ὁμως ὡς ἐστερήθη τῆς θέσεώς του, ἐν ἀκραιῇ ἀνεφλέγησαν ἐν τῇ ψυχῇ του πάντες οἱ σπινθῆρες τῶν μεγάλων φρονημάτων καὶ τῶν μεγάλων ἔργων καὶ τὰ στήθη του ἐνέπλησε θυμὸς ἡρωϊκὸς καὶ ἠράκλειος.

Οὕτω καὶ ἡ κοινωνία ἡμῶν ἐπὶ μὲν Κουμουνοῦρου εἶχε τὰ τρόφιμα εὐθηνότατα, ἔτρωγε καὶ ἐχώνευεν ἄνευ πολλῶν κόπων, οὐδεμία ρίς ἔπαθε, οὐδεὶς στόμαχος ἐζημιώθη καὶ ἡ μεγάλη κρίσις τῆς ἐπιστρατείας ἀντιπαρήλθε χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ αὐτὴν ἡ ἀγορὰ Ἀθηνῶν καὶ αἱ ἀγοραὶ τῶν σπουδαιότερων ἐλληνικῶν πόλεων. Ἄλλ' ἡ ἐποχὴ ἐκείνη δὲν εἶχε δόξαν, δὲν εἶχε ποίησιν καὶ μεγαλείον, δὲν εἶχεν ἠθικὴν. Ἦλθε τάχιστα τὸ ἐνδοξὸν ὑπουργεῖον, τὸ ἀναστύλωσαν τὴν εἰκόνα τῆς ἠθικῆς ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις καὶ ἐν τοῖς προθαλάμοις τῶν Τραπεζῶν, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἡ πείνα ἐξερράγη ἐντὸς τῶν σπλάγχων τῆς κοινωνίας.

Πληρώσατε διπλάσια διὰ τὸν καπνὸν, διὰ τὸν οἶνον, διὰ τὸ ἄλας, διὰ τὸν ἄρτον, διὰ τὸ κρέας, διὰ τὰ ὀπωρικά καὶ διὰ τὰ λαχανικά, ἐὰν θέλητε νὰ ζήσητε ὡς ἠθικοὶ καὶ ἐντιμοὶ ἄνδρες καὶ ὡς γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν Μαραθωνομάχων! Καὶ ὅσοι ἐκερδίζετε κατὰ μῆνα διακοσίας δραχμὰς καὶ προσεπαθεῖτε μὲ αὐτάς νὰ ἐπαρκέσητε εἰς τὰς ἀνάγκας πολυμελοῦς οἰκογενείας, περιορισθῆτε τῶρα εἰς ἑκατὸν πεντήκοντα καὶ διδάξατε διὰ τοῦ ξηροῦ ἄρτου τὰ τέκνα σας, ὅτι ἡ Κυβέρνη-

σις τοῦ κ. Τρικούπη εἶνε ἠθικὴ καὶ ὅτι τὸ βούτυρον καὶ τὸ κρέας καὶ αἱ διπλωματικαὶ θέσεις ἐπλάσθησαν διὰ τοὺς εὐδαίμονας στομάχους τῶν μεσιτῶν καὶ τῶν ἑταιρῶν.

Τί ἀνατρέχετε εἰς ματαιοσχόλους ἐρεύνας τῶν κοινῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ ἀνεύρητε τὰς οἰκονομολογικὰς οὐτοπίας τῆς Κυβερνήσεως; ἀναδιψᾶτε τὴν στάκτην τῆς ἐστίας τῶν ἐντιμωτέρων τῆς πρωτεύουσας οἰκογενειῶν καὶ θὰ ἴδῃτε ἐκεῖ ἐντὸς τὴν ἀπορίαν, τὴν πείναν, τὰ δάκρυα καὶ τὴν κατάραν. Τὸ κακὸν πλεονάζει καθ' ἐκίστην: εἶνε αὐταπόδεικτον καὶ ἐπιμαρτυρεῖ εὐγλωττότερον πάσης ἀριθμητικῆς τὸ δλεθριον οἰκονομολογικὸν σύστημα τῆς Κυβερνήσεως. Αἱ Ἀθῆναι πολιορκοῦνται: μία ὀκτ' ἰχθύων τιμᾶται πέντε δραχμῶν: μία ὀκτ' πατάταις μία καὶ 20' ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐπιτεθῶμεν καὶ κατὰ τῶν γάτων μας. Τί συμβαίνει; μήπως αἱ λόγχοι τῶν ξένων ἔφθασαν μέχρι Κολωνοῦ; ὄχι: μᾶς λιμοκτονεῖ ἡ ἠθικὴ μας Κυβέρνησις.

Καὶ διατί, πρὸς Θεοῦ, αἱ μεγάλαι αὐταὶ θυσίαι τῶν οἰκογενειῶν ἡμῶν καὶ περὶ αὐτὰ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα; Μήπως πολυἀριθμὸς στρατὸς μάχεται ἐπὶ τῶν συνόρων πρὸς δόξαν τῆς πατρίδος καὶ στερούμεθα τῆς κοινῆς εὐζωίας, ὅπως συντηρήσωμεν αὐτόν; μήπως οἱ στόλοι μας ἐξέπλευσαν μέχρι Ζηλανδίας καὶ στερούμεθα διὰ νὰ προμηθεύσωμεν ἄρτον εἰς τοὺς ναύτας ἡμῶν; Τί ἕκτακτον συμβαίνει, ὅπερ δικαιολογεῖ τὰς σκληρὰς δοκιμασίας, ἀς ὑφίσταται πᾶσα οἰκογένεια; ἢ μᾶλλον τί θὰ συμβῇ ἐνταῦθα οἰκονομικῶς δλεθριώτερον, ἢ ἕκτακτόν τι γεγονός; ἢ λοιμὸς ἢ πόλεμος ἢ ἄλλη τις καταστροφὴ ἐνσκήψῃ παρ' ἡμῖν, ἀφοῦ καλῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων ἡ δυστυχία ἐξηπλώθη πανταχοῦ; Εἰς ποῖον ποταμὸν, εἰς ποῖαν θάλασσαν χύνονται οἱ αὐταὶ αἱ θυσίαι τῆς κοινωνίας; τίς ἀπορροφᾷ τὸσαῦτα κοινωνικὰς δυνάμεις ἐργαζομένας καὶ μὴ ἀποζώσας; τίς ὁ κερδίζων ἐν μέσῳ τῆς τοσαύτης πανωλεθρίας;

Διὰ νὰ ἀπαντήσω ὀρθῶς εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, πρέπει νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸ προοίμιόν μου: οἱ νόμοι ἀνεστηλώθησαν, ἡ ἠθικὴ βασιλεύει καὶ δὲν δύνει τὸ αἴσχος τοῦ Θεβαϊκοῦ ἄγους ἀπεπλήθη ἐν τῷ Βαρβακείῳ καὶ ἡ κηλις τῆς 31 Μαρτίου ἐκοιμήθη καὶ αὕτη διὰ νὰ ἀναπαυθῇ πρὸς τὸ παρόν. Ὁμογενεῖς καὶ ἰθαγενεῖς, πλούσιοι καὶ πένητες, ξένοι καὶ Ἕλληνες, πάντες πάσχουσι καὶ πάντων τὰ συμφέροντα ἀναλόγως βαίνουσιν εἰς ἐξόντωσιν. Κατὰ τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας ἐνέσκηψεν ἀφηνιάσας βόρις, ὅστις ἐπληξε δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ πάντα τὰ συμφέροντα καὶ ἀνέτρεψε πᾶν τὸ

προστυχόν, και μόνον τὸ χάος ἔμεινεν ὄρθιον και σταθερόν. Ἡ κοινωνικὴ ἡμῶν κατάστασις ἀναπαριστᾷ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἡμετέρου πρωθυπουργοῦ· ὁ τραγέλαφος εἶνε ὁ ἀληθὴς αὐτῆς χρχακτηρισμός· ἀλλ' ἔνοχον μὴ ζητεῖτε· ἔνοχος εἶνε μόνον ἡ μωρία ἢ φανταζομένη ἑαυτὴν σοφία.

Κ. Ἱεροκλῆς

ΧΡΟΝΙΚΑ

Δημοσιεύομεν νέαν πάλιν διατριβὴν τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς κ. Ν. Λεβίδου περὶ τοῦ γνωστοῦ ἐπεισοδίου του μετὰ τοῦ κ. Φιλιμόνου, ἀν και μετὰ λύπης βλέπομεν ὅτι ὁ ἀγὼν ἐκτραχύνεται. Οὐχ ἦσαν δὲν εἴμεθα τῆς γνώμης ὅτι ὁ τύπος πρέπει νὰ μεταβάλληται εἰς τυραννίδα, ἐπιτρέπουσαν μὲν νὰ ὑβρίζη, μὴ ἐπιτρέπουσαν δὲ νὰ ἀπολογῶνται οἱ ὑβριζόμενοι. Κάμομεν δὲ και τὴν ἐξῆς παρατήρησιν: ἀπαιτεῖτο πολὺς ἐβραϊσμός διὰ νὰ ἐκληφθῆ τὸ προσωπικώτατον αὐτὸ ζήτημα μετὰξὺ δύο συμπολιτῶν μας ὡς ἀγὼν συσώμου τῆς δημοσιογραφίας· νὰ προῶσι δὲ τινες μέχρι και τοῦ νὰ ζητήσωσι δημοσιογραφικὸν συνασπισμόν, διότι κινδυνεύει ὁ τύπος ὅλος νὰ καταποντισθῆ αὐτανδρὸς ὑπὸ τοῦ κ. Λεβίδου. Ὡ! Ἄβδρα! ὦ ἀβδρῆται!

Ἡ Ἀλωσις τῆς Τροπολιτζᾶς. Τοιοῦτον φέρει τίτλον τὸ δρᾶμα, ὅπερ αὔριον Πέμπτην παρασταθήσεται ἐν τῷ *Παραδείσῳ* ὑπὸ τοῦ δραματικοῦ θιάσου *Μεράνδρου*. Ὁ τίτλος τοῦ δράματος ἀαδίδει πᾶσαν τὴν λάμψιν ἐνός τῶν ἐνδοξοτέρων γεγονότων τοῦ μεγάλου Ἀγῶνός μας. Ἐγράφη δὲ τὸ ἔργον ὑπὸ τοῦ πρὸ ὀκταετίας περίπου ἀποθανόντος μόλις εἰκοσιοκταετοῦς Γιαννοῦκου Μαυρομιχάλη ἐκ τῆς διαπρεποῦς ἐπὶ ἡρωϊσμῷ και καλλονῇ οἰκογενείας, μετ' ἀγάπης καλλιεργούντος τὴν ποίησιν, γνωστοῦ δὲ και ὡς ποιητοῦ τοῦ *Κοριολάου*. Ὡστε τριπλοῦν ἐνδιαφέρουν ὑπὲρ ἐνδόξου σελίδος τῆς ἱστορίας μας, ποιητοῦ, ἀώρου ἐσεσθέντος, και ἐπὶ πλέον Μαυρομιχάλη, ὁφείλει νὰ σύρη αὔριον τὸ ἔσπερας πολυπληθὲς τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν εἰς τὸν Παράδεισον. Πιστεύομεν δὲ ὅτι και ὁ θιάσος θὰ καταβάλῃ πᾶσαν ἐπιμέλειαν περὶ τῆς ὅσον ἔνεστι εὐπροσωποτέρας διδασκαλίας τοῦ δράματος, διότι φεῖ! τόσο ἐζητησθῆ παρ' ἡμῖν, και ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἀκόμη, τὸ γόητρον τῆς φουστανέλας...

Νὰ ἰδῆτε τὸ νερόν τοῦ Πειραιῶς. Λάσπη κόκκινη ἐν ὑγρᾷ καταστάσει, δυναμένη νὰ χρυσιμεύσῃ και ὡς σάλτσα ντομάτας. Ὁ Πειραιεύς ὅλος ἦτο χθὲς ἐπανεστατημένος. Αἰπτωχαὶ ἐργάτιδες τῶν ἐργαστηρίων ἐζήτουν ὡς διψῶσαι ἔλαφοι νερό και νερό! Ὁ πτωχὸς κόσμος ἐκραύγαζε κατὰ τῶν μεγάλων. Μερικὰ βαρέλια ὕδατος διαυγοῦς ἦσαν μόνον διὰ τοὺς ἔχοντας νὰ πληρώσουν. Εἶδομεν και μερικὸς τοῦ μηχανικοῦ στρατιώτας; ἐπίτηδες διὰ ταξείδιον ἀποροῦντας με τί νὰ γεμίσουν τὰ παγοῦριά των; Μὲ αὐτὸ τὸ κάτουρο; ἔλεγον με συμπάθειν. Τὴν νύκτα τὰ ξενοδοχεῖα ἦσαν χωρὶς νερό. Νὰ λοιπὸν διατί πρέπει νὰ ξαναεκλέγεται ὁ ἴδιος; δῆμαρχος, διότι ἔως ὅτου ἀναλάβῃ ὁ νέος τὰ καθήκοντά του, μπορεῖ νὰ καταδικάσῃ τοὺς συνδημότας του εἰς τὸν δι' ἀνυδρίας θάνατον.

Ἐμάθομεν ἐν Πειραιεῖ και ἐν νοστιμώτατον. Εἰς τὸν

γνωστὸν ἐπίσκοπον Ἀβέρκιον ἀπηγορεύθη νὰ ἱεουργῆ ἐν Ἀθήναις και ἐν Πειραιεῖ ὡς σιμωνιακῶ· δὲν τῷ ἀπαγορεύεται ὅμως νὰ ἱεουργῆ εἰς τὰ Μέγαρα, ὡς μὴ σιμωνιακός!! πῶς σὰς φαίνεται ἡ Γεωγραφία αὐτῆ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου; Και ὅλα αὐτὰ διὰ νὰ ἱεουργοῦν ἐν Πειραιεῖ οἱ ἄγιοι Συνοϊκοὶ και λαμβάνουν γενναῖον τὸ κολύκορον!

Κατὰ τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Προαστείου και Σταδίου οἰκοδομεῖ ὁ κ. Κωνσταντινίδης. Και ἄλλοτε, λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τῆς βροχῆς, ὁ κ. Βουλγαρις ἐζήτησεν ἐκ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν νὰ κατασκευασθῆ ὑπόνομος, και καταρρέουν ἐκεῖ τὰ ὕδατα· συνέστησε δὲ και εἰς τὸν κ. Κωνσταντινίδην νὰ μὴ συσσωρεύῃ ἐκεῖ πέτρας, ξύλα και ἄμμον και ἐμποδίζει τὰ ὕδατα νὰ ρεῖουν ἐντὸς τῆς ὑπονόμου, στρέφων αὐτὰ κατὰ τῆς αὐλῆς τοῦ κ. Βουλγαρέως, ὅχι ὀλίγας ζημίας ἐπιφέροντα. Και προχθὲς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ραγδαίας βραχῆς, ἀν και παρεκλήθη νὰ μὴ ἐπαναληφθῆ τὸ κακὸν, ἐν τοσοῦτῳ διέταξε τοὺς ἐργάτας του και ἀνήγειραν τεῖχος ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς θύρας τοῦ κ. Βουλγαρέως, και οὕτω πέλαιος ἐσχηματίσθη ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ ἀνωτέρω Κυρίου, πλείστας ζημίας ἐπενεγκόν. Ἡ Ἀστυνομία τί κάμνει; ὁ κ. Δῆμαρχος παραπέμπει τοὺς αἰτοῦντας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆν ἐσωτερικῶν, ἀλλὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς περίπου ὥρας εἶνε κλειστόν. Τὸ τμήμα τῶν Δημοσίων ἔργων πρέπει νὰ φροντίσῃ διὰ τὰς ὑπονόμους τῶν δημοσίων ὁδῶν, και ἡ Ἀστυνομία νὰ διατάξῃ τὸν κ. Κωνσταντινίδην νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὰς διατάξεις τῆς.

ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΗΜΟΤ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

Ὁ διὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως διαβάς ἐσχάτως νέος κ. Γ. Οἰκονομίδης, ὁ ἐπὶ ἐξαετίαν ὄλην σπουδάσας τὴν ἰατρικὴν ἐν Βασιλείᾳ τῆς Ἑλβετίας, ἐπισκεψάμενος κατὰ τὴν ἐνταῦθα βραχεῖαν διατριβὴν του τὸ ἡμέτερον δημοτικὸν νοσοκομεῖον, ἀπήθυνε πρὸς ἡμᾶς τὰς ἐπομένας παρατηρήσεις και ἐντυπώσεις:

Κύριε Συντάκτα τοῦ «Μὴ Χάνεσαι»,

Σπουδάζων ἐν Βασιλείᾳ τῆς Ἑλβετίας ἀνέγνων ποτὲ ἐν τινι φιλῶ τοῦ «Μὴ Χάνεσαι» περιγραφὴν τινὰ τοῦ ἐν Ἀθῆναις Δημοτικοῦ Νοσοκομείου. Ἐν ἐκείνῃ κατεστιγματίζετο διὰ μελανῶν χρωμάτων ὁ προκάτοχος τοῦ κ. Μαρὰτου ὡς μὴ παρέχων θρεπτικὴν και ἰκανὴν τροφήν τοῖς ἀσθενέσι και ὡς ἀφίνων αὐτοῦς εἰς τὴν διάκρισιν τῶν νοσοκόμεων· οὗτοι δὲ ὄχι μόνον δὲν ἐξετέλουν τὰ πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς καθήκοντα αὐτῶν, ἀλλὰ παρημέλουν και τὴν κάθαρσιν τῶν κλινῶν και τῶν δωματίων. Ἦτο βεβαίως τοῦτο μεγάλη ἀφιλοφροσύνη και ἦσαν πολὺ δίκαιαι αἱ παρατηρήσεις. Ἡ ἐκθεσις ἐκείνη, τοιαῦτα και ἄλλα πολλὰ περιέχουσα, δικαίως μοι ἔμεινεν ἔκτοτε πολὺ ζωηρὰ ἐν τῇ μνήμῃ μου, ἔλυπούμην δὲ σπουδαίως μανθάνων ὅτι ἡ προσφιλὴς τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρωτεύουσα, ἡ ὅποια ὀφείλει νὰ ἦνε πρότυπὸν τι εἰς πάντα τὰ καλά, στερεῖται ἐνός ἀξιοπρεποῦς Νοσοκομείου κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμης. Και ἐν καιρῷ τῶν σπουδῶν μου και ἐν καιρῷ τῆς ὑπηρεσίας μου ἐν τῷ μεγάλῳ Νοσοκομείῳ τῆς Βασιλείας ἐργασθεὶς ἐν διαφόροις τμήμασιν, ἐσχημάτισα τὴν προσήκουσαν ἰδέαν περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει νὰ συντηρῆται Νοσοκομεῖον. Ἦλθ, ἐπανακκάμπτων εἰς τὴν πατρίδα μου και διερχόμενος ἐν-